

Značilnost plana za leto 1969

Prav tako kot vsako leto, so strokovne službe v poslovnih enotah ter strokovne službe v Skupnih strokovnih službah po že ustaljeni metodologiji pripravile celotni načrt podjetja in posameznih poslovnih enot za leto 1969.

Taka oblika načrta kot osnovnega poslovno finančnega usmerjevalca politike razvoja podjetja se je pokazala kot uspešna in uporabno najprimernejša.

Samoupravna decentralizacija poslovnih enot zahteva v pogojih delovanja tržnega ustroja pripravo takšnega notranjega ustroja in postavlja take pogoje gospodarjenja, ki urejajo odnose med poslovnimi enotami in na podlagi analiz in prognoz omogočajo najboljše doseganje rezultatov.

Načrt za leto 1969 in I. polletje 1969 je pripravljen v skladu z načeli poslovne politike, ki temelji na blagovnotržnih odnosih, na tržnih pogojih, kjer se družba kot posrednik med tržiščem in podjetjem umika in kjer je odgovornost za zagotovitev enostavne in razširjene reprodukcije prenesena neposredno na podjetje, s pomočjo uveljavljanja zakonov blagovnotržnega gospodarstva ustvarja razvojno politiko in zagotavlja nemoten reprodukcijski tok na višji ravni.

Prav zaradi tega načrt kot usmerjevalec gospodarjenja pogojuje uresničitev zastavljenih načel poslovne politike. Zato se zahteva za izpolnitev poslovne politike prepleta z načrtnimi ukrepi.

Sprejeti ekonomski instrumenti delitve narodnega dohodka v letu 1968 (popolna sprostitev cen naše proizvodnje in cen surovin, povečanje družbenih premij za izvoz na konvertibilna področja za 5%, popusti za prevoze do 30% v prodaji pohištva in do 50% v prodaji osnovnih izdelkov za izvoz, splošno 4% povečanje zapornih carin za uvoz blaga, povečanje nekaterih zapornih carin itd.) so pogojevali spremembo notranjih instrumentov (ukinitvev obračuna po povprečnih evropskih cenah, posebnega dobička in notranjih premij).

Tako je v načelih poslovne politike za leto 1969 postavljen in tržnim razmeram ter samoupravni in materialni decentralizaciji poslovnih enot pogojen notranji ustroj delitve celotnega dohodka podjetja. Osnovne instrumente pogojev gospodarjenja, zajete v poslovni politiki in uporabljene v načrtu za leto 1969 in I. polletje 1969 predstavljajo:

— najmanjše ločene stopnje dobička, oziroma akumulacije za zagotovitev financiranja enostavne reprodukcije poslovnih enot,

— akumulacija za razširjeno reprodukcijo (razlika med najmanjšo in načrtovalno akumulacijo), ki se postavlja v razmerje pri doseganju dohodka. S tem bomo zagotovili skladno rast osebnih dohodkov in sredstev za razširjeno reprodukcijo,

— kreditni sklad podjetja, ki omogoča osredotočenje in najučinkovitejše izkoriščanje kapitala ter po določenem času predstavlja sklad izravnave različnih pogojev gospodarjenja po poslovnih enotah.

Kot novost v letošnjem načrtu je, da so letni podatki dejansko prognoza, medtem ko so vse obveznosti in načrtovani rezultati poslovnih enot nadrobno razloženi v načrtu za I. polletje 1969.

Proizvodnja, načrtovana za leto 1969 primerjalno z doseženim obsegom proizvodnje v letu 1968, kaže namen rasti za indeks 122. Načrtovani obseg proizvodnje za leto 1969 znaša 11,6 milijard Sdin. Načrt proizvodnje temelji na razpoložljivih, prodajnem programu, surovinski bazi, razširitvi kooperacijskega sodelovanja doseženih rezultatih v letu 1968 itd. V načrtu proizvodnje se kaže zlasti hitro naraščanje obsega proizvodnje v poslovnih enotah končnih izdelkov (TP Cerknica za indeks 127 in TP Martinjak za indeks 124). Za poslovne enote končnih izdelkov je zlasti značilno, da je proizvodna izbira blaga ustaljena in da se pojavlja tudi težnja k zoževanju obstoječe izbire blaga.

Tovarna lesnih izdelkov Stari trg povečuje obseg proizvodnje v letu 1969 za indeks 105, Iverka Cerknica pa za indeks 110. Povečanje obsega proizvodnje v Iverki je posledica povečanih zmogljivosti proizvodnje za nadaljnjih 2.000 m² ivernih plošč.

Povečanje obsega prodaje v letu 1969 primerjalno z doseženim obsegom prodaje v letu 1968 znaša 27%. To povečanje nastaja zaradi povečanega obsega proizvodnje za domače in za zunanje tržišče. V letu 1969 predvidevamo, da bo podjetje prodalo za 4.200.000 \$ svojih izdelkov na zunanje tržišče, predvsem na tržišče konvertibilnih valut.

Tako je po načrtu za leto 1969 predvidena prodaja Brestovih izdelkov na tržišča konvertibilnih valut v obsegu 98,8% celotnega izvoza. Ta podatek je izredno pomemben z družbenega stališča, ker z izvozom na konvertibilna tržišča in neto deviznim prilivom Brest prispeva k ustalitvi našega gospodarstva. Kljub temu, da je večina izvoza predvidena za ameriško tržišče, bomo v letu 1969 posvetili več pozornosti raziskavi evropskega trga, predvsem pa aktivno spremljali vsa dogajanja na tem trgu, ker bomo s tem omogočili prodajo povečane proizvodnje na teh tržiščih v naslednjih letih.

Skladno s povečanjem proizvodnje, prodaje in izvoza se povečujejo tudi finančni rezultati. Tako podjetje v letu 1969 povečuje dohodek za indeks 123, medtem ko povečuje osebne dohodke za indeks 108. Povečanje dohodka pomeni zagotovitev sredstev enostavne in razširjene reprodukcije, ki bo v pogojih delovanja tržnega ustroja omogočila nadaljnji razvoj podjetja. Tako

doseganje akumulacije je nujnost, ker smo pred celotno modernizacijo, ki v začetni stopnji vlaganj zahteva več akumulacijskih sredstev.

Po načrtu za leto 1969 predvidevamo, da bodo znašali povprečni osebni dohodki na zaposlenega v podjetju 1130 N din. To pomeni, da načrtujemo večja akumulacijska sredstva ob istočasnem naraščanju standarda zaposlenih.

Z obratnimi sredstvi gospodarijo poslovne enote samostojno. Vprašanje obratnih sredstev je najbolj razgibana in najzahtevnejša kategorija celotnega finančnega poslovanja. Tekoča finančna operativa je lahko ogrožena s spremembami na področju obratnih sredstev. Prav zaradi tega menimo, da je vprašanje obratnih sredstev najožje povezano z vprašanjem tekočega proizvodnega postopka. Osnovni cilj podjetja je čim hitrejšo kroženje obratnih sredstev, z drugimi besedami, s čim nižjimi obratnimi sredstvi je treba doseči postavljene načrtne naloge. Da bi zagotovili nemoten reprodukcijski tok

v podjetju, je sklenjeno, da normativno ugotovljena povprečna masa potrebnih obratnih sredstev predstavlja največje zaloge obratnih sredstev v posameznih poslovnih enotah. Prekoračitev tega limita, ki pomeni ogrožanje normalnega reprodukcijskega toka poslovnega poteka v podjetju, bi bremenila poslovno enoto, ki je prekoračila normativno maso, oziroma bodo poslovne enote, ki bodo pri poslovnem poteku dosegle nižjo maso obratnih sredstev, prejemale premije.

Mnenja smo, da je tako pripravljanje načrta zelo učinkovito, da le-ta postaja dejansko usmerjevalec gospodarjenja podjetja, ter da pri takem sestavljanju načrta prihaja do utrditve strokovnosti in odgovornosti. Naj omenimo, da so načrt in vsa načrtovana sorazmerja grajeni na obstoječih družbenih predpisih, kar pomeni, da bi spremembe v instrumentih delitve narodnega dohodka vplivale na spremembo z načrtom postavljenih sorazmerij v podjetju za leto 1969.

B. Mišič

Volilni dokumenti socialistične zveze sprejeti

V ponedeljek, 17. februarja 1969 so bili na skupnem zasedanju Občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta Cerknica sprejeti volilni dokumenti Socialistične zveze in sicer volilni program, volilni pravilnik in merila za izbiro odborov občinske skupščine in poslancev republiške in zvezne skupščine, ki sta jih predlagala

izvršni odbor in volilna komisija pri Občinski konferenci SZDL Cerknica. Oba foruma sta obravnavala tudi informacijo o poteku predvolilne aktivnosti.

Volilni pravilnik Občinske konference SZDL Cerknica določa postopke za izvedbo volilnih priprav za volitve odborov in poslancev. Za tem, ko je bilo na zborih, po dosedaj zbranih po-

pisnicah v občinski zbor eviden-tiranih 130, v zbor delovnih skupnosti pa 79 možnih kandidatov in pa 38 možnih kandidatov za poslance republiške in zvezne skupščine, prehajamo po volilnem pravilniku na kandidacijske konference v krajevnih in v delovnih organizacijah za izbiranje in potrjevanje kandidatov za odbornike Občinske skupščine Cerknica, v občinski kandidacijski konferenci za določanje kandidatov za poslance republiške skupščine in razpravo o listi 20-članske slovenske delegacije v zboru narodov Zvezne skupščine. Na občinski kandidacijski konferenci bomo izvolili tudi 10 delegatov za medobčinsko kandidacijsko konferenco, ki bo sprejemala kandidate za republiško oziroma zvezno skupščino v okviru republiške in zvezne volilne enote.

Krajevne kandidacijske konference sestavljajo občani in delovni ljudje, organizirani v Socialistični zvezi, sindikatih, združenju borcev, zvezi mladine ter družbenih organizacijah društvi in združenjih z območja, za katera se krajevne oziroma kandidacijske konference v delovnih organizacijah sklicujejo.

Občinsko kandidacijsko konferenco sestavljajo delegati, ki se volijo neposredno na krajevnih kandidacijskih konferencah oziroma na kandidacijskih konferencah v delovnih organizacijah in ki jih izbirajo družbeno politične organizacije, društva in druga združenja občanov ter delovnih ljudi v občini. Občinska

Konec na 2. strani

Na mednarodnem sejmu pohištva v Kölnu je bila razstavljena tudi ta omara

Volilni dokumenti socialistične zveze sprejeti

Nadaljevanje s 1. strani
kandidacijska konferenca šteje
80 članov.

Delegat za medobčinsko kandidacijsko konferenco 20. republiške volilne enote (Cerknica, Idrija, Logatec in Vrhnika) izvolijo občinske kandidacijske konference; ti naj bi zastopali vsa področja družbenega dela.

Volilni pravilnik določa tudi število kandidacijskih konferenc, ki naj bi se uskladilo s številom volilnih enot za oba zbora občinske skupščine (56).

Ko obravnavamo vprašanje volilnih pravilnikov, ne moremo mimo pravkar sprejetega zakona o volilnih enotah SR Slovenije, ki določa število volilnih enot in število poslancev za vse zbere republiške skupščine. Zakon nam določa, da volimo v naši občini eno mandatno mesto v republiškem zboru republiške skupščine Slovenije, skupaj z ostalimi tremi občinami (Idrija, Logatec in Vrhnika) pa po eno mandatno mesto v gospodarskem zboru, v kulturno-prosvetnem zboru in v socialno-zdravstvenem zboru skupščine SR Slovenije.

Še pred sprejemom zakona o volilnih enotah in številu poslancev republiške skupščine so forumi družbeno političnih organizacij, občinska skupščina in poslanci iz naše občine ta zakon ostro kritizirali in ga označili kot krivičnega in nesprejemljivega. Zlasti je problematična udeležba v gospodarskem zboru v naši republiški volilni enoti, enoti Zasavja in enoti dolenjskih občin. V ponazoritev navajamo nekaj podatkov: občina Tolmin ima 22.668 prebivalcev ter 6.693 delovnih ljudi in voli dva poslance v gospodarski zbor republiške skupščine, štiri občine naše volilne enote pa imajo skupaj 56.000 prebivalcev ter skupaj 15.981 delovnih ljudi, pa imajo v gospodarskem zboru republiške skupščine samo enega poslanca. To je jasen dokaz, da se povezano načelo po številu prebivalcev (nad 20 tisoč v eni občini avtomatično 1 poslanec) ter po zaposlenih (po izračunanem količniku) pač ne približa najboljšemu in sprejemljivemu sestavu.

Volilni program občinske konference SZDL Cerknica za obdobje od 1969 do 1973 je vsebinska novost in izhaja iz poglobljene in poudarjene vloge Socialistične zveze pri nadaljnjem demokratičnem razvoju naše socialistične skupnosti.

Sprejeti volilni program začrtuje ekonomsko in družbeno usmeritev razvoja naše občine v prihodnjem štiriletnem mandatnem obdobju. Program naveda, da bo stopnja rasti industrijske proizvodnje v štirih letih v naši občini predvidoma še enkrat tako velika kot v republiškem poprečju, izvoz pa se bo predvidoma podvojil predvsem na konvertibilna področja. Program obravnava tudi vprašanje dolgoročnega razvoja kmetijstva,

kjer bo treba nujno upoštevati določeno specializacijo, samostojno organiziranje in povezovanje z industrijo in trgovino. Program govori tudi o potrebi zagotovitve ustreznih kreditnih pogojev, davčne politike, zagotovljenih cen in drugih pogojev za gospodarjenje. Zasebni kmet je enakopraven proizvajalec, zato mora biti tudi ustrezneje zastopan v predstavniških, političnih in drugih odločujočih organih. V gozdarstvu je treba nujno razmejiti dejavnost in samoupravne pravice na poslovno dejavnost same blagovne proizvodnje, vsebino družbenih odgovornosti za gozdove pa prenesti na pristojne družbene organe.

Poseben poudarek daje volilni program razvoju turizma in ostalih drugotnih dejavnosti, ki bodo morale zaposlovati vse več delovnih ljudi. Program razvoja turizma se naslanja na projekte za turistično izrabo Cerkniškega jezera, Rakovega Skocjana, Slivnice, Sneznika, Bloške planote, Zilce, Križne jame itd... Znatno delež k razvoju turizma in drugotnih dejavnosti bo prispevala tudi novo zgrajena cesta Sentilj—Nova Gorica, ki bo tekla tudi po našem področju, nanjo pa se bo pri Uncu priključila sodobna cesta Delnice—Rakek—Unec. Za uresničitev programa turističnega razvoja bo treba pritegniti domači pa tudi tuji kapital. Program obravnava še komunalno dejavnost, urbanizem, vzgojo in izobraževanje, kulturno-prosvetno in telesnovzgojno dejavnost, študentsko politiko, zdravstvo, socialno varstvo, sistem vseljidske obrambe in razvijanje komunalnega sistema s posebnim poudarkom na krajevnih skupnostih in sodelovanju občanov.

Odborniki in poslanci, ki bodo na listi SZDL izvoljenih v skupščine, bodo s tem programom prevzeli odgovornost do volilcev, za njegovo uresničitev pa se bo zavzemala vsa Socialistična zveza.

Zapletenost problematike, s katero se ukvarjajo skupščine, in njihova izredno pomembna vloga v našem nadaljnjem razvoju, zahtevata, da skupščine učinkovito delujejo v uspešnem razreševanju številnih problemov in protislovij, zato je še posebej važen sestav skupščin od občin do federacije. Skupščine morajo biti tem nalogam kos — Po mestu in vlogi, ki jo imajo neposredni proizvajalci v pridobivanju presežka dela in graditvi demokratičnih odnosov na osnovi delitve po rezultatih dela, morajo biti ustrezno zastopani v skupščinah.

Veliki pomen, ki ga ima v naši celotni proizvodnji kmetijstvo, potreba po njegovi modernizaciji, njegov poseben položaj v reformi, veliko število prebivalcev, ki žive od te dejavnosti, vse to zahteva, da se bodoče bolj kvalitetno, celostno in z večjo nepretrganostjo ukvarjajo s to problematiko. Zadovoljevanje

različnih protislovnih zahtev tega področja ni mogoče brez ustreznega vključevanja zasebnih kmetijskih proizvajalcev iz vasi, uglednih in izkušenih delavcev iz kmetijskih posestev v vseh skupščinah družbeno političnih skupnosti, zlasti občinskih in republiških.

Problemov delovnih organizacij vseh vrst dejavnosti in kome kot celote ni mogoče uspešno reševati, če v skupščinah ne dobe svojega mesta kvalificirani in visokokvalificirani delavci in strokovnjaki raznih dejavnosti, prosvetni, kulturni in javni delavci ter drugi ustvarjalci.

Ustrezno zastopstvo žensk v vseh sestavih skupščin je izraz njihove enakopravnosti in nujnost deljene odgovornosti za nadaljnji razvoj naše socialistične skupnosti.

Skupščine naj se osveže z novimi iniciativnimi mladimi ljudmi, ki so se odlikovali s svojo sposobnostjo, znanjem, naprednostjo in vnemo. S povezovanjem izkušenj starejših kadrov, s sposobnostjo in vnemo mlajših se zagotavlja normalna nepretrganost našega razvoja.

Možnost odpoklica in odstopa štejejo za stalno obveznost in pravico volilcev ter pooblaščenih ljudi, odbornikov in poslancev.

Skupščine se bodo morale dosledno zavzemati za spoštovanje ustavnosti in zakonitosti, za uveljavljanje načela rotacije in izmenljivosti, za osvobajanje posameznih osebnosti od več funkcij.

Skupščine se bodo morale močneje opirati na vse organizirane družbene sile, saj bo več pobud in predlogov iz družbeno političnih organizacij stalno vsebinsko bogatilo delovanje skupščin družbeno političnih skupnosti.

2. Merila za odbornike in poslance nedvomno izhajajo iz programa dela skupščin, določajo pa naj se javno. Socialistična zveza se bo zavzemala za to, da bodo kandidirale takšne osebnosti:

— ki se bodo učinkovito zavzemale za izpopolnjevanje gospodarske in družbene reforme, za našo nadaljnjo samoupravno razvojno pot;

— katerih sposobnost in zaupanje občanov sta potrjena prek dosedanjega dela;

— ki se odlikujejo s svojim ustvarjalnim doprinosom k določanju politike naše samoupravne družbe;

— ki so pripravljene in sposobne, da se javno z demokratičnimi sredstvi in metodami zavzemajo za izvajanje reforme in razvoj samoupravljanja;

Čemu odkrivanje Amerike?

KAJ SO UGOTOVILI PREDSTAVNIKI SRBSKIH TOVARN POHIŠTVA V ZDA — MAR OSTALA PODJETJA NE IZVAŽAJO V ZDA?

Pred nedavnim je v Privrednem pregledu izšel sestavek, ki pripoveduje o obisku nekaterih predstavnikov srbske pohištvne proizvodnje v Združenih državah Amerike. Že sam naslov sestavka pove, da so srbski gospodarstveniki prepričani v to, da doslej še nihče ni storil nič pomembnega za uveljavitev našega izvoza v ZDA.

Naslov tega članka zveni zelo mogočno: »Odkrivanje Amerike«. Ne vem, kaj o tem pisanju mislijo tisti proizvajalci in izvozniki, predvsem iz Slovenije in Hrvaške, ki se že dve desetletji vztrajno trudijo, da bi našo proizvodnjo približali ameriški tržišču. Ni neskromno trditi, da smo prav v izvozu pohištva in lesnih izdelkov dosegli lepe uspehe. Ob tem ne smemo pozabiti, da smo vsi tisti, ki smo vztrajali v neenakem konkurenčnem boju na tem tržišču, deni-

V mesecu februarju nas je zima zares močno presenetila

— ki so se uveljavile prek samoupravljanja v boju za demokratičnost in za dosledno uporabo načela delitve po rezultatih dela;

— ki so strpne do različnih mnenj in kažejo pogum pri uveljavljanju novega;

— ki s svojim strokovnim znanjem in politično opredelitvijo jamčijo, da bodo kos zapletenim nalogam, ki se postavljajo pred skupščine družbeno političnih skupnosti;

— za razbitje ekstremnih lokalističnih teženj so potrebni takšni ljudje, ki imajo potrebno širino gledišč o številnih problemih vsakdanjega življenja in razvoja v prihodnje;

— potrebno je, da se ti ljudje stalno vključujejo v razvejanje življenje v sredini, ki jih je izvolila, da stalno obveščajo o sklepih in stališčih, ki jih je sprejela njihova skupščina, da delujejo tudi prek ostalih komunikativnih sredstev;

— da v vseh okoliščinah postavljajo v ospredje človeka, njegovo osebnost, znanje in strokovnost;

— da se neprestano strokovno izpopolnjujejo in spremljajo poglobljena vprašanja o temeljnih družbenih dogajanjih;

— da niso preveč obremenjene z družbeno političnim delom in da so se pripravljene ob svoji redni zaposlitvi osredotočiti na odborniško ali poslansko dejavnost.

3. Zavedamo se, da idealnih odbornikov ni, vendar sodimo, da moramo zaradi odgovornega in pomembnega dela odbornikov in poslancev postaviti zelo zahtevna merila, h katerim moramo kar najbolj težiti na kandidacijskih zborih volilcev in delovnih ljudi in na kandidacijskih konferencah, kjer bomo postavljali kandidate za odbornike občinske skupščine in poslance republiške in zvezne skupščine. S. F.

Soglašam z ugotovitvijo tovarišev iz Srbije, da bi imeli lahko mnogo več uspeha, če bi na ameriškem tržišču nastopali združeno in ne posamično, ker bi organiziran nastop zagotavljal boljše rezultate. Istočasno pa se sprašujem, zakaj niso niti omenili tistih, ki so na tem področju že doslej mnogo napravili in še vedno z uspehom širijo izvoz pohištva v ZDA.

Znano je, da so leta 1968 v ZDA uvozili za približno 90 milijonov dolarjev pohištva in lesnih izdelkov. Jugoslovanski delež pri tem je 14 milijonov dolarjev, ali 15%. Od vsega jugoslovanskega izvoza lesnih izdelkov v ZDA sta za 80% vrednosti izvozili izvozniki podjetji Exportdrvo iz Zagreba in Slovenijales iz Ljubljane. Prepričan sem, da je to vsekakor plod večletnih naporov v proučevanju tržišča, obdelave številnih kupcev in ne nazadnje pravilne ocene obojestranskih možnosti za sodelovanje. Zato ne morem povsem soglašati z izjavo enega izmed udeležencev obiska v ZDA, ki trdi, da »posamezni izleti« niso prinesli nikakršnih koristi, soglašal pa bom takrat, ko bom imel priložnost videti pozitivne rezultate »skupnega izleta«.

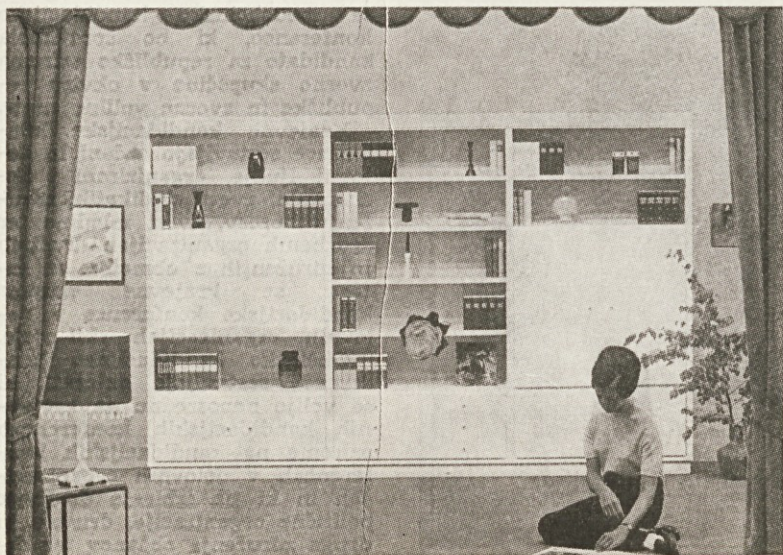
Zelo sem tudi presenečen ob izjavi predstavnika generalnega konzulata v New Yorku, ki šele sedaj ugotavlja odkritje Amerike, čeprav je na tem mestu že dobra štiri leta. Kako je mogoče trditi, da je prav delegacija srbskih proizvajalcev vzpostavila prvi stik z ameriško industrijo, čeprav do sedaj ni sklenila še nobenega dokončnega posla. Mar ta tovariš res ne ve, da samo Brest Cerknica izvozi v ZDA za več kot 3 milijone dolarjev in je 75% teh poslov kooperacija z uglednimi ameriški podjetji oziroma proizvajalci pohištva? Končno, kdo ima pravico trditi, da je neki izdelek zato, ker je z dobro pripravo kupca, proizvajalcev in izvoznikov, z dobro kvaliteto in solidnim servisom uspel na tržišču, »šlager artikel«?

V tem prispevku nočem zanikati ali podcenjevati izjav sicer uglednih gospodarstvenikov iz Srbije.

Želim pa, da ob branju takih sestavkov kot je »Odkrivanje Amerike«, vendar realno ocenimo tudi že prehojeno pot in se morda iz tega kaj naučimo.

Povsem pa soglašam z izjavo inž. Petroviča, ki dokazuje, da so proizvajalci, ki pretežno izvažajo v ZDA, v neenakem položaju s tistimi, ki izvažajo v Evropo. In končno tudi jaz trdim, da so prevoz in sploh usluge Jugolinije posebno važen problem in bi ga morala naša skupnost čimprej rešiti v korist izvoza in izvoznikov.

F. Turk

Razstavljena omara na sejmu v Kölnu

Dopisujte v
Brestov
obzornik!

Rezultati gospodarjenja v letu 1968

Vsako leto, ko končamo zaključni račun (račun uspešnosti ali neuspešnosti gospodarjenja ali podjetja), primerjamo uspeh gospodarjenja podjetja z minulim obdobjem in postavljenim načrtom. Uspešnost podjetja se lahko meri s pomočjo nekaj osnovnih kazalcev, vendar je taka primerjava zelo skopa, ker ne upošteva vseh dejavnikov, ki so poglavitni dosežene rezultate. Da bi v celoti primerjali uspešnost gospodarjenja podjetja v letu 1968, bomo napravili kratek sprehod

1967 je znašal delež na konvertibilna področja 84% celotnega izvoza, medtem ko znaša enak delež v letu 1968 95,2%.

Število zaposlenih je prav tako eden kazalcev velikosti podjetja. Zlasti če je podjetje z manj delovne sile doseglo enake ali večje rezultate primerjalno z minulim obdobjem, potem je to podjetje bilo produktivnejše in je bolj smotno izkoriščalo osnovni in obratni kapital. Zato so relativne primerjave (doseženi rezultati na zaposlenega) kazalci, s

gali večjih investicijskih sredstev, ker smo razčiščevali predvidena investicijska vlaganja v celotno modernizacijo in rekonstrukcijo podjetja. Že v III. tromesečju 1968 je podjetje pričelo s črpanjem sredstev najetega kredita pri Kreditni banki in hranilnici Ljubljana.

Obratna sredstva podjetja v letu 1968 so zadoščala za nemoten krogotok v proizvodnem postopku. Tako ugodno stanje na področju obratnih sredstev je posledica manjših investicijskih vlaganj in črpanja tekočega dohodka in sredstev poslovnega sklada za obratna sredstva. Zaloge kažejo težnjo rasti, ki je posledica povečanega obsega proizvodnje in s tem večjih potreb po obratnih sredstvih.

Neugodno težnjo kažejo terjatve do kupcev, ki so v letu 1968 v primerjavi z letom 1967 narasle za 4.981.916 N din. Rast terjatev do kupcev je posledica namenov kreditno denarne politike in splošne medsebojne zadolženosti v gospodarstvu.

V letu 1968, primerjalno z doseženimi rezultati v letu 1967, je podjetje doseglo za 31% več celotnega dohodka ali v vrednosti 8,8 milijard S din. Nasprotno pa sredstev le za 28%, kar je vplivalo na povečanje dohodka za 39%. Kategorija dohodka (dosežen je v višini 3,2 milijard S din), je za primerjave najprimernejša, ker nam nazorno pove stanje doseženih sredstev podjetja za razširjeno reprodukcijo. Zlasti v letu 1968 kažejo hitro težnjo naraščanja osebnih dohodkov, ki so v masi narasli za indeks 128. Porast osebnih dohodkov od 821 N din povprečno v letu 1967 na 1049 N din povprečno v letu 1968 pomeni, da so povprečni osebni dohodki Bresta visoko nad republiškim in zveznim povprečjem osebnih dohodkov v lesni industriji. Ker so življenjski stroški 4-članske družine v SR Sloveniji v letu 1968 (I-XI) narasli za 5,1% (statistični pregled SR Slovenije za št. 1/1969) lahko sklepamo, da so tudi realni osebni dohodki Bresta narasli.

Dobiček je kategorija, ki jo podjetje doseže v določenem obdobju. To so sredstva, s katerimi podjetje delno pokriva obveznosti do lastnih skladov in obveznosti do družbe, preostalo razliko pa namenjuje za razširjeno reprodukcijo. Doseženi dobiček v letu 1968 je nad lanskoletno ravni, kljub temu, da smo v začetku leta 1968 namenško prelili vso negospodarsko porabo v osebne dohodke (dejansko smo povečali osebne dohodke za 8,6% nominalno).

To omenjam zlasti, ker smo do nedavnega primerjali gospodarjenje podjetja na podlagi proizvodnje in prodaje, ne glede na to, kakšne smo pri tem dosegli stroške in kakšna sredstva smo namenili za razširjeno reprodukcijo in nadaljnji razvoj podjetja. Sedaj, ko je delovanje tržnega ustroja očitno, gledamo

predvsem na dobiček in dohodek kot kazalca težnje za razvoj podjetja.

Za boljše primerjave navajamo tudi naslednje kazalce gospodarjenja. Tako je ekonomičnost, merjena z razmerjem dosežene lastne cene in doseženim celotnim dohodkom, ostala na ravni iz leta 1967.

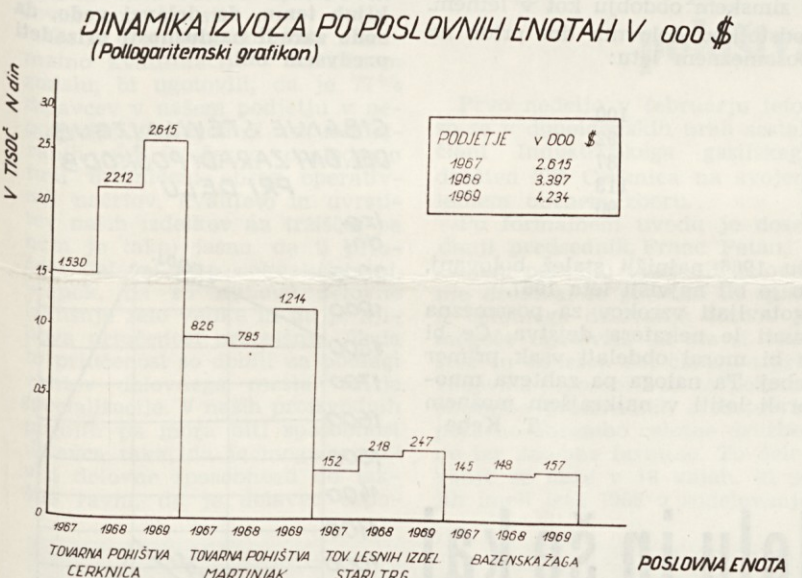
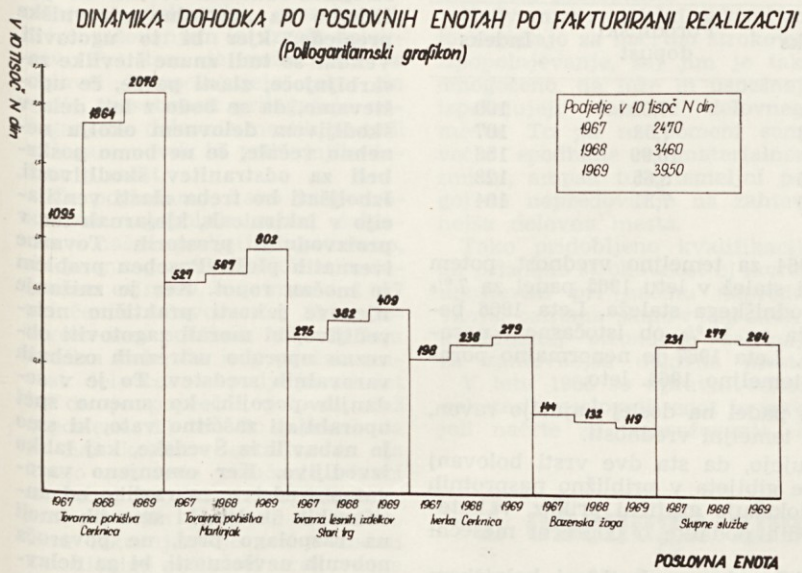
Produktivnost, merjena z neto proizvodom na zaposlenega, kaže v letu 1968 v primerjavi z letom 1967 težnjo rasti za indeks 133. Ta kazalec odkriva učinkovitost zaposlenih na dosežene rezultate.

Donosnost poslovanja merimo z razmerjem doseženega dohodka in poprečnimi vloženimi sred-

stvi. To razmerje dejansko kaže učinkovitost v proizvodni postopek vloženih sredstev. V letu 1968 so bila vložena sredstva veliko učinkovitejša, saj je donosnost narasla na indeks 129.

Nasveti kazalci kažejo uspešno pot gospodarjenja v letu 1968, obenem pa nam nalagajo obveznost, da bomo tudi v prihodnje z učinkovitim in racionalnim gospodarjenjem s sredstvi dosegali ne le enako, temveč tudi višjo stopnjo razvoja. S tem bomo omogočili skladno naraščanje standarda zaposlenih in reprodukcije podjetja vedno na višji ravni.

B. Mišič

skozi dosežene rezultate. Proizvodnja, merjena vrednostno v letu 1968, se je primerjalno z doseženo proizvodnjo v letu 1967 povečala za 31%. Povečanje obsega proizvodnje gre predvsem na račun povečanja obsega proizvodnje v poslovnih enotah za končne izdelke, kar nam najbolj prikaže naslednja razpredelnica:

1967	1968
— končni izdelki	64,5% 68,2%
— osnovni izdelki	35,5% 31,8%

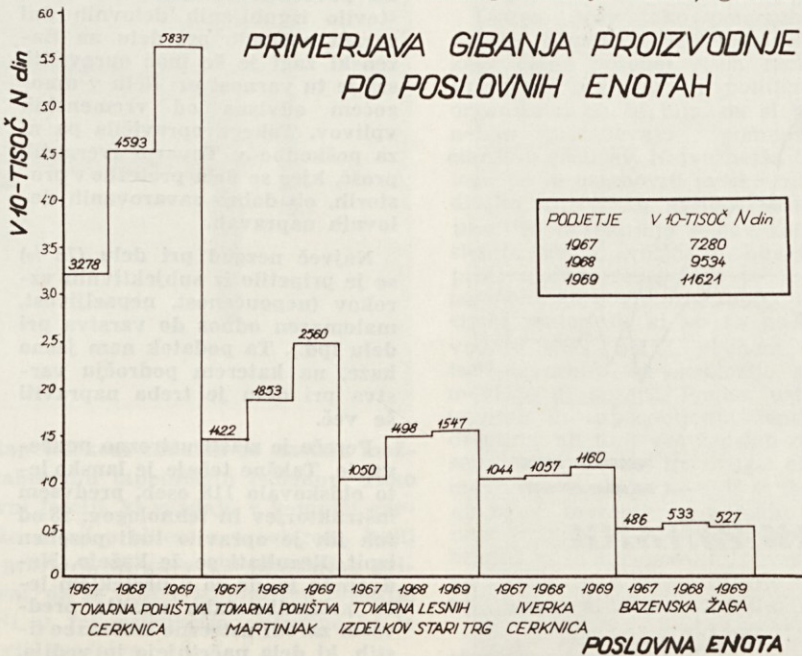
Na povečanje proizvodnje so ugodno vplivali naslednji dejavniki: večja produktivnost pri delu, večja serijska proizvodnja, večja kooperacijska proizvodnja med poslovnimi enotami, izpopolnitev organizacije tehnoloških postopkov itd. Zlasti je dinamičen indeks doseganja obsega proizvodnje v TP Cerknica (indeks 138).

Tako smo v letu 1968 dosegli 9,5 milijonov S dinarjev proizvodnje, kar je za 1% nad njenim načrtovalnim obsegom.

Kot druga kategorija pregleda uspešnosti gospodarjenja se pojavlja prodaja, ki je bila v letu 1968 v primerjavi z letom 1967 dosežena z indeksom 129. Tako dosežena prodaja v letu 1968 je rezultat solidne analize trga, ugodno doseženih proizvodnih rezultatov, ugodne izbire izdelkov, kvalitete in funkcionalne izvedbe pohištva itd. Izvoz je bil v letu 1968 v primerjavi z doseženim izvozom v letu 1967 presežen za 28%. Zlasti je značilno za izvoz v letu 1968 njegovo hitrejšo naraščanje na konvertibilna področja. V letu

katerimi merimo učinkovitost delovne sile in izkoriščanje strojne zmogljivosti (ti bodo pozneje obravnavani). V letu 1968 je podjetje v odnosu na leto 1967 povečalo število zaposlenih za 8%, obseg proizvodnje pa za 31%. Ta primerjava nam pove, da je podjetje v letu 1968 dejansko učinkoviteje in smotrnejše usmerjalo delo v proizvodnjo Brestovih izdelkov.

Podjetje je v letu 1968 povečalo nabavno vrednost osnovnih sredstev za 2.750.490 N din, v glavnem na račun povečanja delovnih priprav in gradbenih objektov. V letu 1968 nismo

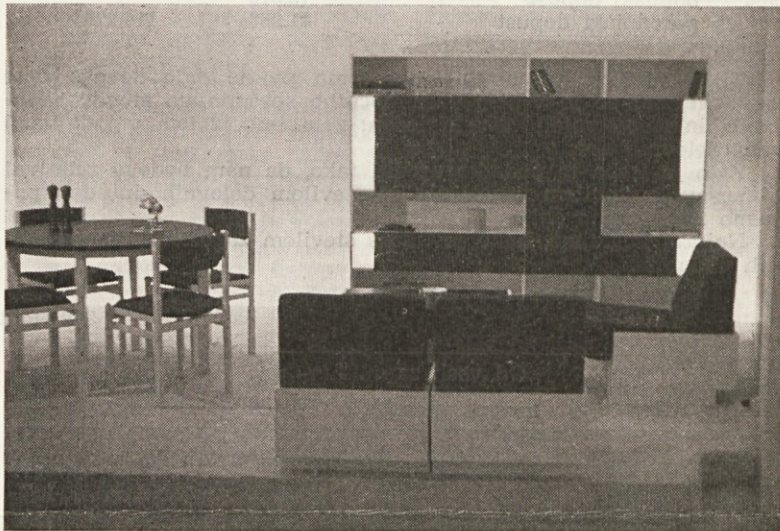
Kakšno pohištvo sem videl v Parizu

V Parizu je vsako drugo leto svetovna razstava pohištva, ki se je udeležijo vsi, ki glede pohištvene industrije že v svetovnem merilu nekaj pomenijo, pa tudi tisti, ki pomenijo malo manj.

Na mednarodni razstavi pohištva Pariz 1969 je bil dan poudarek na vidno močnih ureditvah, igri barv in svetlobnih teles.

je menjaval. Druga smer pa je stilna, kjer ima pomembno vlogo masiven, visokovreden les, velika pristnost oblik in posameznih razvojnih obdobjih. To pohištvo ima tudi visoko ceno.

Obe razvojni smeri pohištva sta se že močno uveljavili v Italiji, ki ima najnaprednejšo stopnjo industrijskega oblikovanja.

Vprašali boste, kako je s tistim pohištvom iz lesa in furniranih plošč, kot sta naši Florida in Daniela. Ploskovnega pohištva, kjer je osnova masiven les in furnirane plošče, je še vedno tri četrtine, poudarek pa je na furnirjih: teak, oreh in mahagonij. Furnirje vedno pogosteje zamenjujejo pastelne barve, ki so tre-

Posebno obeležje imata še dve zvrsti pohištva. Francosko omarasto pohištvo, ki ga poznamo tudi pod imenom Regensi. Kot vodilni furnir prevladuje machore, ki je tako sestavljen, da da simetrično risbo. Plastičnost pa poudarijo še tanke letvice iz istega lesa. Dansko sedežno pohištvo je s svojo izredno obliko in kon-

Na razstavi pohištva v Parizu si je ogledal naš paviljon tudi jugoslovanski veleposlanik v Franciji

nutno v modi, to so bela, rdeča, modra in črna. Osnovna barva je bela; z njo pa kombinirajo žlahtne furnirje ali prej omejene barve.

V Parizu je bilo največ oblazinjenega pohištva najmodernejše smeri, kjer osnovni sestavni del, les, počasi izginja. Les postaja pri modernem oblikovanju tog; zato ga zamenjuje plastika poliuretanske mase, tkanina in steklo, kjer so možnosti oblikovanja neizčrpane. Pohištvo postaja moda, ki se vedno hitreje spreminja. V razvoju sta jasno začrtani dve smeri, in sicer moderna, kjer les zamenjujejo sintetični materiali in dobivajo vedno večjo vlogo barve. Pohištvo te smeri bo tudi ceno in ga bo lahko kupec hitre-

strukcijo še vedno pojem masivnega pohištva.

Vprašali se boste, kakšno pohištvo izdelujemo mi? Lahko bi odgovoril, da takšno, ki je s ceno in estetiko najbližje našemu kupcu, ki pa dosti ne zaostaja za zahodnoevropsko ravni. Razvoj pohištvene industrije v svetu in pri nas zelo hitro raste, lahko bi rekli, da raste vzporedno z življenjskim standardom.

Kupce moramo navajati, da bodo pri pohištvu vrednotili estetiko enako kot vrednosti funkcije in ceno. Pohištvo bo kupcem ne samo nujna oprema, ampak tudi okras in vrednost v stanovanju. V tej smeri so tudi jasno začrtane razvojne smeri proizvodnje pohištva. Edo Vidovič

Informacije o bolniških in porodniških dopustih

V eni izmed prejšnjih števil Obzornika sem objavil podatke o stanju in gibanju bolovanj v zadnjih nekaj letih. Ker takrat še nisem imel na razpolago podatkov za leto 1968, jih nisem podrobneje analiziral. Posredoval sem le informacijo o zaskrbljujočem naraščanju bolniškega staleža, ki se je iz leta v leto naglo vzpenjal. Zdaj, ko so podatki za lansko leto znani, sem se odločil, da jih nekoliko podrobneje analiziram in posredujem to kot informacijo vsem članom kolektiva, posebno še zaposlenim v Tovarni pohištva Cerknica. Bolniški in porodniški dopust izražen v urah:

Tabela 1

Leto	Kategorija bolovanj	Skupaj izgub. ur	Število izgub. ur
1964	bolniški dopust	79.574	
	porodniški dopust	35.572	114.116
1965	bolniški dopust	81.556	
	porodniški dopust	42.180	123.736
1966	bolniški dopust	68.348	
	porodniški dopust	59.444	127.792
1967	bolniški dopust	91.501	
	porodniški dopust	47.820	139.321
1968	bolniški dopust	72.310	
	porodniški dopust	41.968	114.278

Ti podatki v absolutnih vrednostih pa ne dajo dovolj jasne predstave, saj se je v tem času občutno spreminjalo število zaposlenih, in smo uvajali 42-urni teden; zato smo iz leta v leto imeli manj delovnih dni.

Zato je treba te podatke urediti tako, da nam bodo v relativni primerjavi s številom zaposlenih in številom delovnih dni dali potrebno in zaželeno sliko.

Najprej pogledimo, kako je bilo s številom zaposlenih v posameznih obdobjih.

Tabela 2

Leto	Vsi zaposl.	Od vseh zap.		Indeks vseh zap.	Indeks moških	Indeks žensk
		moški	ženske			
1964	633	273	360	100	100	100
1965	700	314	386	110	115	107
1966	676	304	372	106	111	103
1967	691	303	388	109	111	108
1968	717	311	406	113	114	113

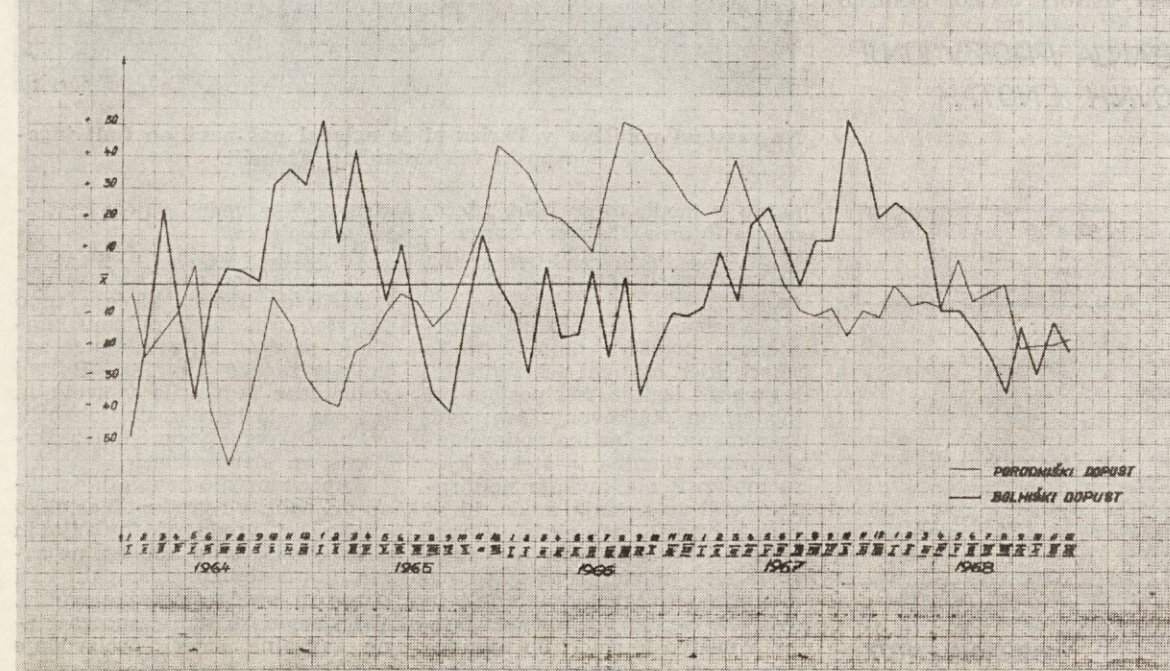
Iz podatkov lahko ugotovimo, da je vseskozi zaposlenih več žensk kot moških; razmerje je nekje okrog 43% žensk. Iz indeksov je videti, da je vsa leta zaposlenost pri moških nekoliko hitreje naraščala kot pri ženskah, lani pa se je to razmerje skoraj izenačilo.

Poglejmo še, kako se je spreminjalo število delovnih dni v posameznih letih.

Tabela 3

Leto	Število delovnih dni	Indeks
1964	299	100
1965	285	96
1966	276	93
1967	276	93
1968	267	90

GRAFIČNI PREGLED BOLNIŠKIH IN PORODNIŠKIH DOPUSTOV

Leta 1964 smo uvedli prvo prosto soboto v mesecu avgustu. V tem letu smo skrajšali delovni čas za 5 dni. Koliko se je skrajšal delovni čas, v naslednjih letih, pa je videti v tabeli.

Iz dosedanjih podatkov bomo lahko podrobneje analizirali gibanje porodniških in bolniških dopustov, ki pridejo poprečno na zaposlenega, izraženih v delovnih dnevih.

Tabela 4

Kategorija bolovanj	Obdobje				
	1964	1965	1966	1967	1968
bolniški dopust	15,71	14,55	12,63	16,55	12,60
porodniški dopust	7,02	7,53	10,99	8,65	7,31

Poglejmo te podatke, urejene v relativnih odnosih:

Tabela 5

Leto	Bolovanje	Indeks	Porodniški dopust	Indeks
1964	15,71	100	7,02	100
1965	14,55	93	7,53	107
1966	12,63	81	10,99	156
1967	16,55	105	8,65	123
1968	12,60	80	7,31	104

Če vzamemo podatke iz leta 1964 za temeljno vrednost, potem lahko ugotovimo, da nam je bolniški stalež v letu 1965 padel za 7% ob enakem odstotku naraščanja porodniškega staleža. Leta 1966 beležimo novi padec bolniškega staleža za 19% ob istočasnem naraščanju porodniškega staleža za 56%. Leta 1967 je nenormalno porastel bolniški stalež, saj je presegel temeljno 1964. leto.

Lani pa je bolniški stalež znova padel na doslej najnižjo raven, medtem ko se je porodniški približal temeljni vrednosti.

Podatki iz tabele 5 nam dokazujejo, da sta dve vrsti bolovanj med seboj odvisni, saj vidimo, da se gibljeta v približno nasprotnih nagnjenjih. Da je temu tako, nam dokazuje grafični prikaz, v katerem smo v histogramu grafično uredili podatke o poprečni mesečni vrednosti.

Iz grafikona lahko tudi ugotovimo, da se zlasti pri bolniškem staležu pojavljajo ciklična nihanja na približno triletna obdobja in, da bolovanja naraščajo hitreje v zimskem obdobju kot v letnem.

Na koncu še pogledimo, koliko odstotkov delovnih dni pride na račun bolovanj na zaposlenega v posameznem letu:

1964	5,2%	100
1965	5,1%	92
1966	4,5%	87
1967	5,9%	113
1968	4,7%	90

Kakor vidimo, smo imeli v letu 1966 najnižji stalež bolovanj, le malo večji je bil lani, medtem ko je bil najvišji leta 1967.

V tem sestavku nisem hotel ugotavljati vzrokov za posamezna gibanja, temveč sem hotel posredovati le nekatera dejstva. Če bi hotel analizirati tudi vzroke, potem bi moral obdelati vsak primer izkoriščanja bolniškega dopusta posebej. Ta naloga pa zahteva mnogo več časa, vendar se je bomo morali lotiti v najkrajšem možnem času.

T. Kebe

Varnost pri delu in še kaj

Leto 1968 smo, glede na nesreče pri delu, kar srečno zaključili. Število poškodb pri delu se je glede na prejšnje leto zmanjšalo za 9,2%, število izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb pri delu pa kar za 30,2%.

Rezultati so še nekoliko ugodnejši, če upoštevamo, da se je v

tem času povečalo poprečno število zaposlenih (za 5,8%). Razveseljivo je tudi dejstvo, da so bile vse poškodbe pri delu lažje ter niso povzročile invalidnosti.

Tako število kot resnost poškodb sta močno upadli v obeh največjih poslovnih enotah podjetja. Število izgubljenih delovnih dni, ki jih štejemo za najboljši kazalec poškodb pri delu, saj nakazujejo tudi njihovo resnost, se je zmanjšalo še v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg; na Bazenski žagi in v Tovarni ivernatih prošč pa se je celo nekoliko povečalo. Razmeroma veliko število izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb pri delu na Bazenski žagi je še moč opravičiti, saj je tu varnost pri delu v mnogočem odvisna od vremenskih vplivov. Takega opravičila pa ni za poškodbe v Tovarni ivernatih prošč, kjer se dela pretežno v prostorih, ob dobro zavarovanih delovnih napravah.

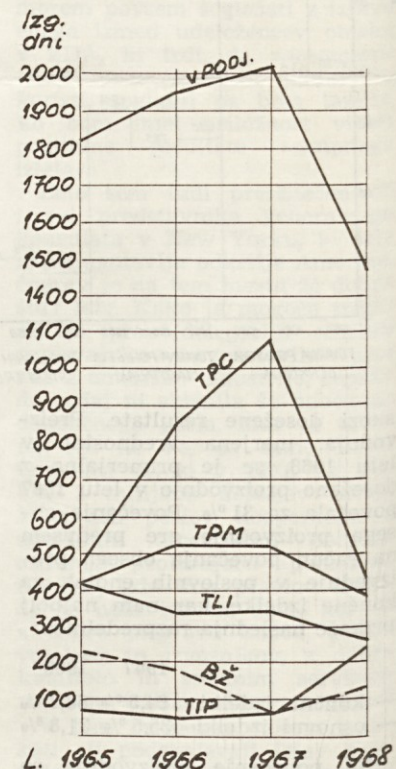
Največ nezgod pri delu (73%) se je pripetilo iz subjektivnih vzrokov (nepoučenost, nepazljivost, malomaren odnos do varstva pri delu ipd.). Ta podatek nam jasno kaže, na katerem področju varstva pri delu je treba napraviti še več.

Pereče je zlasti ustrezno poučevanje. Takšne tečaje je lansko leto obiskovalo 118 oseb, predvsem inštruktorjev in tehnologov. 98 od teh jih je opravilo tudi poseben izpit. Rezultati se že kažejo. Nedvomno je, da so v preteklem letu poškodbe tako upadle predvsem zaradi ustrezne izobrazbe tistih, ki dela načrtujejo in vodijo.

Še večje uspehe pa bomo dosegli takrat, ko bodo o tem poučeni tudi ostali delavci v proizvodnji.

Zdravstvenih okvar, ki jih povzročajo neugodni delovni pogoji, je čedalje več. To število skokoma narašča zlasti v Tovarni ivernatih plošč. Število lažjih poklicnih obolenj v podjetju se je iz leta 1967 na leto 1968 povečalo od 13 na 43. Največ je lažjih oblik bronhitisa, ki ga povzročajo škodljivi hlapi laka, lesni prah, plin formaldehid, ki nastaja pri sušenju lepil ipd. Številne so tudi okvare slušnih organov, ki jih povzroča premočan ropot. Tovrstnih poškodb pa je prav gotovo še precej več; točnih podatkov o tem nimamo zato, ker delavcev v strojnih oddelkih tovarn ne pošiljamo na specialne zdravniške preglede, kjer bi to ugotovili. Vendar so tudi znane številke zaskrbljujoče, zlasti pa še, če upoštevamo, da se bodo z leti dela v škodljivem delovnem okolju nenehno večale, če ne bomo poskrbeli za odstranitev škodljivosti. Izboljšati bo treba zlasti ventilacijo v lakirnicah, klejarnah ter v proizvodnih prostorih Tovarne ivernatih plošč. Poseben problem je močan ropot. Ker je znižanje njegove jakosti praktično neizvedljivo, bi morali zagotoviti obvezno uporabo ustreznih osebnih varovalnih sredstev. To je v sedanjih pogojih, ko smemo spet uporabljati zaščitno vato, ki smo jo nabavili iz Švedske, kaj lahko izvedljivo. Ker omenjeno varovalno sredstvo, za razliko od antifonskih školjk, ki smo jih imeli na razpolago prej, ne povzroča nobenih nevšečnosti, bi ga delavci ne smeli odklanjati. Nerazumljivo je, da se to še vedno dogaja, kljub temu, da delavci vedo, da bodo zaradi naglušnosti prizadeti predvsem oni.

GIBANJE ŠTEVILA IZGUB. DEL. DNI ZARADI POŠKODB PRI DELU

Število nezgod na poti na delo in z dela se je v preteklem letu močno povečalo. Zaradi njih je bilo izgubljenih za 77% več delovnih dni, kot v prejšnjem letu. Povečanje sta povzročili TP Cerknica, kjer se je število izgubljenih delovnih dni povečalo za 88%, ter Tovarna ivernatih plošč, kjer se je to število povečalo kar za 204%. Sodimo pa, da so podatki o teh — zaradi nedoslednosti pri ugotavljanju, kje se take poškodbe v resnici dogajajo — dokaj nerealni. Posamezniki pač izkoriščajo slabo kontrolo in prijavljajo kot nesreče na poti tudi tiste, ki se dogodijo drugje (največ tovrstnih poškodb je na poti na delo ob ponedeljkih). Ker se poškodba na poti na delo ali z dela šteje enako kot poškodba pri delu, je razumljivo, da bo treba vse take prijave bolj natančno preverjati ter ustrezno kaznovati posameznike, ki si bodo skušali še pridobivati pravice iz varstva pri delu na neutemeljen način.

V. Žnidaršič

Priučeni delavci in kvalifikacija

Nenehni tehnični napredek povzročja spremembe v delovnem postopku in organizaciji dela. Tudi delovne sposobnosti delavcev se s časom spreminjajo. Z izkušnjami, pridobljenimi pri delu, in z različnimi oblikami strokovnega izpopolnjevanja se delovne sposobnosti delavcev nenehno večajo in razvijajo.

Spremembe v delovnem postopku in organizaciji dela terjajo, da se istočasno spreminja tudi sestava delovne sile in delovne sposobnosti delavcev. To je mogoče doseči samo z izpopolnjevanjem delovnih sposobnosti, z izobraževanjem in vzgojo delavcev. Pri tem je važno, da se delavci izpopolnjujejo tako, da svoje sposobnosti prilagajajo nalogam na delovnih mestih, pa tudi nalogam novih in prihodnjih delovnih mest.

Če pogledamo, kako je s strokovnim izpopolnjevanjem delavcev v našem podjetju, ugotovimo, da je mnogo nekvalificiranih delavcev oziroma, da imamo 1.067 priučenih delavcev. Le 23% delavcev ima poklicno šolo. Zadnja analiza kaže, da je poprečna starost delavcev v podjetju 33 let in da je poprečni delovni staž zaposlenih 11 let. To pomeni, da je naš kolektiv ustaljen in da imajo relativno priučeni delavci za seboj že dolgoletne izkušnje, ki so si jih pridobili z delom. Tem izkušnjam je treba dodati z različnimi oblikami strokovnega izpopolnjevanja še teoretično znanje in tako razviti njihove delovne sposobnosti.

Če bi ocenjevali kolektiv s formalno kvalifikacijo v klasičnem smislu, bi ugotovili, da je 77% delavcev v našem podjetju v neposredni proizvodnji nekvalificiranih. Če istočasno pogledamo tudi uresničeni obseg operativnih načrtov, kvaliteto in uvrstitev naših izdelkov na tržišču, pa nam je takoj jasno, da ti priučeni delavci niso nekvalificirani, ampak, da so njihove delovne izkušnje zelo velike in da je njihova priučenosť precejšnja. Toda to priučenosť so dobili na podlagi zahtev delovnega mesta, to je specializacije. V naših proizvodnih pogojih pa mora biti sposobnost delavca taka, da je mogoče razviti delovne sposobnosti do takšne ravni, da je delavec uspo-

sobljen za boljše delo in za nove prihodnje delovne naloge.

Usposobljenost delavcev je pravzaprav temelj elastičnosti v proizvodnji, je pogoj za razumnost in pospešenost dela: zato bi bilo treba tako usposobljenim delavcem priznati kvalifikacijo. Pri tem ne mislim na kvalifikacijo v klasičnem smislu, ampak da bi s tem priznali delavcem sposobnosti, ki so si jih pridobili z delom in s strokovnim izobraževanjem in so tako sposobni naglo prilagoditi se novim delovnim postopkom.

Nedvomno se takšni delavci zelo zanimajo za načrtno strokovno izpopolnjevanje, saj jim je tako omogočeno, da lažje in uspešneje izpolnjujejo zahteve delovnega mesta. To pa ne pomeni samo večje spodbude v materialnem smislu, ampak tudi temeljni pogoj za napredovanje na zahtevnejša delovna mesta.

Tako pridobljeno kvalifikacijo ali priznano strokovnost bi morali upoštevati pri načinu napredovanja, oziroma samo v tem okviru kvalifikacij strokovno selekcijo za zahtevnejša delovna mesta.

V letu 1968 so upravni odbori nekaterih poslovnih enot že sprejeli načrte za izobraževanje, ki

predvidevajo strokovno izpopolnjevanje delavcev. To pomeni, da so samoupravni organi začutili potrebo po izpopolnjevanju delavcev v neposredni proizvodnji. Tisti delavci, ki se bodo vključili v izobraževanje, bodo po uspešno opravljenih izpitih dobili spričevalo o usposobljenosti za delovno mesto. Pristojne službe podjetja bi morale te stvari čimprej urediti tako, da bi kvalifikacijo, ki si jo bo delavec pridobil, upoštevali in bi bila delavcu koristna.

Po mojem mnenju bi bilo treba nekoliko popraviti celo analitično oceno delovnih mest in zahtevo po praktičnem znanju prilagoditi novim zahtevam proizvodnih delovnih mest.

V podjetju je 548 delovnih mest, od tega jih je 366 v neposredni proizvodnji. Na 177 delovnih mestih je zahtevana osemletna šola. Zato imajo na več kot 50% delovnih mest večjo prednost pri razporeditvi mlajši delavci pred starejšimi, med katerimi jih je mnogo brez popolne osemletke. Prav zato bi bilo verjetno pravilneje, da bi zahtevali strokovno usposobljenost delavcev.

J. Klančar

Z občnega zbora industrijskega gasilskega društva v tovarni pohišstva Cerknica

Prvo nedeljo v februarju letos so se v dopoldanskih urah sestali člani Industrijskega gasilskega društva TP Cerknica na svojem letnem občnem zboru.

Po formalnem uvodu je dosednji predsednik, Franc Petan, v svojem poročilu razčlenil delovanje društva. Iz poročila in sploh iz celotnega delovanja članov je mogoče ugotoviti, da sta si vodstvo in dobršen del članstva prizadevala usposobiti se za požarno obrambo proizvodnih sredstev in požarno obrambo celotne družbene ter zasebne lastnine. To delovanje se kaže v 18 vajah, ki so jih imeli leta 1968 v sodelovanju

na tekmovanju Industrijskih gasilskih društev »MARLESA«, »STOLA«, »MEBLA« in »BRE-STA«, ki je bilo maja 1968. leta v Novi Gorici. Na tem tekmovanju niso dosegli ravno najboljši uspeh, sicer pa rezultati niso najvažnejši. Glavno je sodelovati, saj že to sodelovanje na takšnem tekmovanju dovolj prepričljivo dokazuje stopnjo kvalitete tega društva v Cerknici.

Poleg analize lanskoletnega dela so na občnem zboru prehteli tudi načrte za prihodnje. To je oblikovalo že predsednikovo poročilo, pa tudi kasnejša razprava številnih članov in gostov.

V prihodnje si morajo člani gasilskega društva prizadevati, da bodo bolj redno obiskovali taktične in teoretične vaje. Poleg tega pa morajo skrbeti za nenehno izobraževanje s področja gasilstva. To je potrebno zato, ker gre tudi na tem področju napredek svojo nezadržno pot in prinaša s seboj vedno bolj izpopolnjena sredstva, naprave in orodja, za katera je potrebno več znanja, če hočemo z njimi uspešno posredovati, kadar bi bilo potrebno.

Znanje pri uporabi sodobnih sredstev in metod v gasilstvu bomo lahko s pridom uporabili tudi pri vseljudski obrambi, če bi hotel kdo ogroziti našo politično in ozemeljsko neodvisnost.

Druga, prav tako pomembna naloga društva, njegovega vsakega člana posebej, vseh samoupravnih organov in političnih organizacij pa bi bila, da si nenehno prizadevajo pomnožiti članstvo gasilcev. Najvažnejša naloga pa je ustanoviti moško mladinsko in žensko gasilsko desetino. To narekujejo sestav zaposlenih, vedno večja in novejša proizvodna sredstva in vse bolj izpopolnjeni površinski reprodukcijski materiali, ki so za proizvodnjo sicer boljši, obenem pa tudi nevarnejši za eksplozije, samovžige in požare. Pomen ustanovitve in usposobljenja ženske desetine, ali tudi več ženskih desetini za požarno in druge elementarne nesreče je tudi v tem, da bi ob morebitnem napadu na našo državo, ko bi morali moški braniti naše meje, znale obvarovati same sebe, svoje bližnje, pa tudi svojo družbeno lastnino.

Tretja pomembna naloga društva, pri kateri pa bodo morali

Nova izvedba fotelja

priskočiti na pomoč samoupravnih organov TP Cerknica, pa je nujno usposobiti dovolj moških in ženskih strojnikov, da bi lahko ob vsakem času s pridom uporabili protipožarna sredstva, ki jih imamo na razpolago.

Četrta zelo pomembna naloga društva in samoupravnih organov je zagotoviti in izdelati najboljše požarne in vsestranske načrte in naprave za morebitno posredovanje, če bi bilo to potrebno glede na veliko rekonstrukcijo tehnološkega postopka TP Cerknica.

Peta naloga je bolj naloga samoupravnih organov. V prihodnje bo treba vsakega člana društva posebej zavarovati. Stroške zavarovanja naj bi poravnala TP Cerknica. To dodatno zavarovanje je potrebno zaradi nevarnosti težjih poškodb gasilcev pri morebitnih gasilskih intervencijah. Možnosti za nesreče pa so tudi

pri vajah.

In še ena naloga društva, to je predvsem naloga štaba krajevne civilne zaščite: v prihodnje si mora štab prizadevati, da bodo stiki z našim društvom popolnejši. Obenem pa bo treba v prihodnje porazdeliti gasilce po praktičnem namenu, kar je tudi naloga štaba civilne zaščite.

Naštete naloge so vsekakor najvažnejše za prihodnje delo našega društva, pa tudi samoupravnih organov TP Cerknica.

Ker bomo imeli od popolne uresničitve omenjenih nalog koristi vsi člani našega kolektiva, mislim, da ni preveč, če rečem, da so zato poleg gasilskega društva in samoupravnih organov tudi vsi zaposleni v TP Cerknica dolžni, da si po svojih močeh posredno ali neposredno prizadevajo za uresničitev omenjenih nalog.

T. Urh

Čakamo hongkonško gripo

V zadnjih nekaj mesecih vsak dan slišimo pogovore o tem, kdaj bo tudi pri nas začela razsajati azijska gripa, ki je huda, nevarna in podobna. Poglejmo, kako je s tem.

Zgodovina pozna gripo že precej časa, človeštvo pa si jo je najbolj zapomnilo, ko je pod imenom »španska« v letih 1918 in 1919 z 20 milijoni mrtvih prekosila število smrtnih žrtev prve svetovne vojne. Gripa (pravimo ji tudi influenza) se je pojavljala tudi kasneje, vendar nikoli v tako hudi obliki, kakor neposredno ob koncu prve svetovne vojne. V zadnjih šestih letih jo poznamo kot »azijska gripa«, ker je iz Azije neposredno ali pa čez Ameriko prodirala v Evropo.

Medicina se je gripi upirala s cepljenjem. Za gripo ni pravega zdravila; tudi antibiotiki ne morejo delovati kakor na primer pri zastrupitvah, infekcijah in drugod. Bistvo cepljenja je v tem, da s pomočjo oslabiljenega povzročitelja gripe (tipa A ali B) — cepivu pravimo tudi vakcinacija — ali z mrtvim povzročiteljem gripe (to vakcinacijo so uporabili Brestovci) — to je mrtva vakcinacija — v našemu organizmu povzročimo reakcijo, katere posledica so protitelesa, ki v nas samih onemogočajo okužbo gripoznega obolenja. Vemo namreč, da se gripa, kadar se pojavi, strahovito hitro širi in oboli mnogo prebivalstva. Zato pravimo, da se gripa širi v obliki epidemije.

Julija 1968. leta se je v Hong Kongu v jugovzhodni Aziji pojavila gripa, katere povzročitelj se do takrat v svetu še ni pojavljal. Zato je ta gripa dobila ime »hongkonška gripa 68«. Tam je v zelo kratkem času obolelo nad pol milijona ljudi. Čez Avstralijo se je razširila v Ameriko, kjer je v kratkem času zbolelo na desetine milijonov ljudi. Ob koncu lanskega leta je prešla na Nizozemsko, nato v Anglijo, se kasneje razširila na Dansko in Zahodno Nemčijo, vendar ne v takem obsegu, kakor se je nadaljevala na Poljskem. V zadnjem času poročajo tudi iz Sovjetske zveze in Romunije o začetnih znakih epidemije. Na splošno pričakujemo, naj bi epidemija hongkonške gripe prišla k nam v začetku marca.

Kako naj ravnamo, če bo epidemija prišla?

Znaki gripoznega obolenja so: vročina (tudi precej visoka), glavobol, slabost, kašelj — človek je »zanič«! Vendar povzročajo takšne znake bolezni tudi druga, takoimenovana »prehladna obolenja«. Če se pojavljajo posamezno, še ni nujno, da so gripozne. Kadar pa slišimo, da jih je vedno več (gripa se širi hitro!), vemo, da gre za epidemijo gripe.

Važno je, da zaradi epidemije ne sme biti panike! Glavno zdravilo je ležanje in aspirin, po potrebi zaradi krepitve organizma vitamini ali vitaminski napitki. Normalni potek brez znakov komplikacije niti ne zahteva zdravniškega posredovanja. Ker bodo obolenja številna, ne obremenjujte zdravstvene službe po nepotrebem. Če temperatura v nekaj dneh ne pojenja, iščite zdravniško pomoč! Večjo pozornost posvetimo starejšim osebam in otrokom, pri katerih pride prej do komplikacij.

Splošno pravilo naj bi bilo, da mora človek, ki je zbolel zaradi gripe, še najmanj dva dni potem, ko bo vročina popolnoma izginila, ležati v postelji. Tako se najbolj gotovo izognemo ponovitvam ali komplikacijam. Organizem je delno oslabil in znaki obolenja se lahko ponovijo, čeprav gre v drugem primeru za druge povzročitelje.

Tudi če epidemije pri nas ne bo, ne bo odveč, če si gornje napotke zapomnimo!

dr. Boris Kravanja

S pridobitvijo novih delavcev v tapetniškem oddelku je nastala možnost serijske proizvodnje vseh zahtevnih tapetniških izdelkov. Tako so sedaj v proizvodnji zelo zahtevni fotelji, ki spadajo v komplet garniture DANIELA. Nastal pa je že drugi problem s prostorom, kajti navedeni izdelki vzamejo veliko prostora, ki ga v TP Martinjak pri-manjkuje. Kolektiv si bo prizadeval, da se tudi v tapetništvu razširijo prostor, zato so že narejeni načrti za rekonstrukcijo, potrebno bo le še zagotoviti sredstva

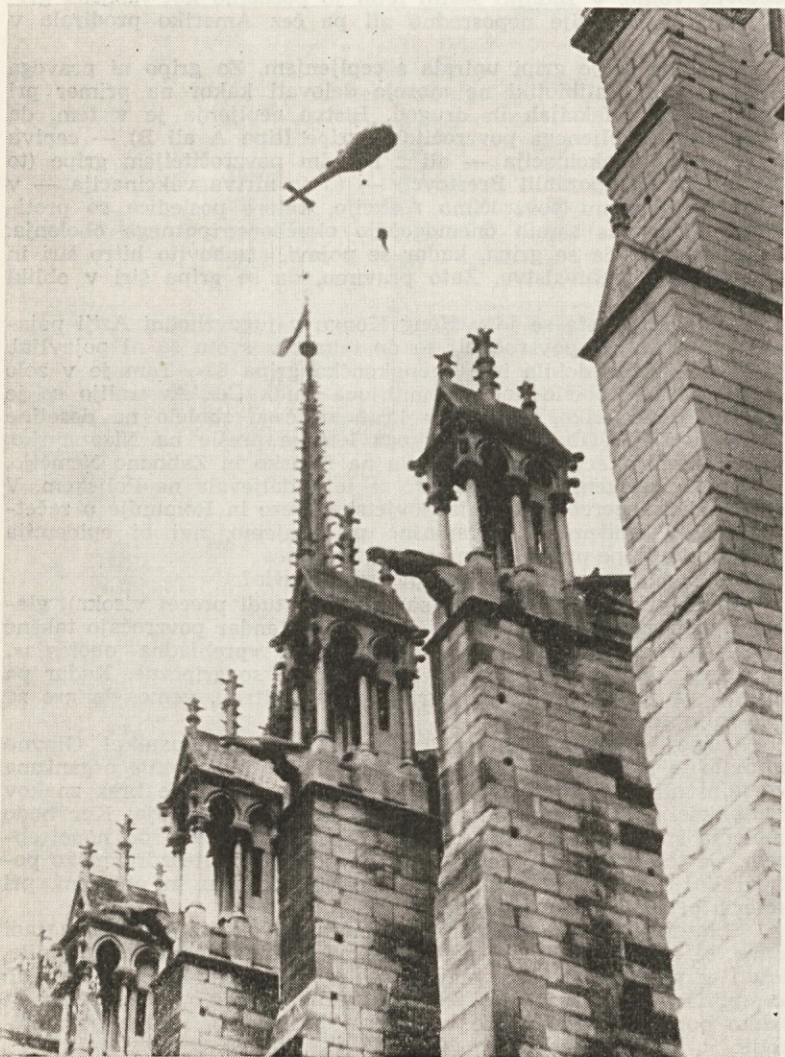
Sklepi občnih zborov sindikata

TP CERKNICA:

1. Osnovna organizacija sindikata naj še nadalje skrbi za rekreacijo svojih članov;
2. Tehničnim izboljšavam, ki jih predlagajo delavci, je pripisati večji pomen, jih registrirati in nagraditi;
3. Sindikalna organizacija naj se zavzame, da se odpravijo nesorazmerja v osebnih dohodkih glede analitične ocene;
4. Skrbeti je treba za načrtno izobraževanje delavcev na delovnih mestih s strokovnim dopolnjevanjem s tečaji, predavanji, seminarji z diapozitivi itd.
5. Splošna služba mora opozoriti zdravstveni dom, naj bi imela v prihodnje boljši odnos do zdravljenja naših delavcev, kadar iščejo zdravniško pomoč;
6. Pri rekonstrukciji tovarne je treba upoštevati tudi ureditev kolesarnice in parkirnega prostora za avtomobile;
7. OOS naj v prihodnje usmeri svojo aktivnost v ustvaritev pogojev za kulturno prosvetno dejavnost v občini in materialnih pogojev za kulturno-prosvetno življenje;
8. Godbo na pihala je treba ponovno organizirati in zagotoviti sredstva za obstoj godbe in vzdrževanje kapelnika;
9. Ena izmed nalog OOS je tudi skrb za starejše delavce oziroma, da reši vprašanje nagrajevanja;
10. Urediti je treba odnose med prevozniki in podjetjem SAP, predvsem je postaviti realne cene za prevoze. (Dogaja se, da mora delavec, ki je vezan na prevoz plačati polno ceno vozne karte, čeravno je na dopustu ali v bolniškem staležu).
11. Občni zbor odobrava sklep VI. kongresa ZSJ, da se skrajša delovni staž pod pogojem, da se ne zmanjša osebni dohodek zaposlenih oziroma pokojnine, temveč naj se odkrijejo rezerve v skladih za socialno zavarovanje ki so namenjeni za izplačevanje pokojnin.

TOVARNA IVERNIH PLOŠČ

1. Soglasno s poslovno politiko Bresta naj se OOS aktivno uveljavlja pri neposrednih in bist-

Partizanska zastava Vietnamcev izobešana na Notredamski cerkvi v središču Pariza

venih odločitvah politike gospodarjenja, predvsem pa pri delitvi dohodka in osebnih dohodkov, programiranju, investicijah in prizadevanju za izboljšanje družbene in osebnega standarda;

2. Ker dejavnost OOS ni odvisna več od višjih forumov, ampak od članstva, naj bodo vsi člani aktivni pobudniki predlogov za uresničevanje pravic in dolžnosti iz delovne zakonodaje;

3. Sindikatu je poverjena naloga, da razvije in krepí delavsko samoupravljanje; prav tako člani sindikata izbirajo družbeno in politično razgledane, strokovno usposobljene in disciplinirane člane za organe samoupravljanja;

4. Člani OOS se borijo proti vsiljevanju ekonomsko nekoristnih in enostavnih sklepov organov samoupravljanja, če le-ti niso v skladu z poslovno politiko in splošno družbeno koristjo;

5. Osnovno načelo gospodarjenja naj bodo še nadalje norme za enakopravne pogoje dela v okviru kombinata, nikakor pa ne ize- načevanje rezultatov dela;

6. V perspektivi je treba odločno zastopati stališče, da se pri ugotavljanju medsebojnih delitvenih odnosov v kombinatu Iverka ne izenačuje z ostalimi poslovnimi enotami, predvsem pa s finalno. To predvsem glede na dejstvo, da smo s polovično izrabljenostjo obstoječih zmogljivosti že dosegli največjo možno produktivnost in če hočemo v korak s tovarnami pohištva, je vsekakor nujna vsaj delna rekonstrukcija. Glede na že tako visoko lastno ceno naših proizvodov pa je vsako nadaljnje umetno večanje osebnih dohodkov nemogoče.

7. Izvršni odbor OOS naj glede na večje število rekreacijskega zdravljenja potrebnih in materialno šibkih delavcev izdela predlog in ga posreduje organom samoupravljanja;

8. Izvršni odbor naj imenuje komisijo, ki bo proučila posebno prizadevnost nekaterih članov kolektiva in jih predlagala Centralni komisiji Bresta za odlikovanje;

9. Organom samoupravljanja je treba posredovati predlog, da se glede zdravja šibkim

delavcem, poleg ustaljenih kriterijev določanja dopusta, odobri še dodatni dopust. Merila in način določanja naj izdela od Upravnega odbora imenovana komisija, v kateri bo tudi član IO-OOS;

10. Glede na to, da že dalj časa naši člani kolektiva nimajo primerne vhoda na delo in morajo uporabljati prehodne prostore TP-C, kar nikakor ni primerno, se predlaga merodajnim organom, da uredijo prehod — vhod naših delavcev pri vratnici pred TIP Cerknica.

BAZENSKA ŽAGA

1. Urediti je treba odnose z ostalimi poslovnimi enotami za lažje in hitrejše zaposlovanje — razmeščanje — starejših delavcev, ki niso več sposobni za delo na žagi. Mogoče bi se taki primeri lahko odpravili — rešili — s formiranjem posebnega oddelka.

2. Potrebno bi bilo določiti osebo, ki bi se ukvarjala s splošnimi vprašanji ter z izdelovanjem analiz vzrokov bolovanja in preventivo;

3. Analitično oceno delovnih mest je potrebno podvreči reviziji, ker je nastalo ogromno sprememb od takrat, ko je bila sprejeta in usklajena z delovnimi mesti ostalih poslovnih enot;

4. Nujno je treba začeti z reševanjem problema letovanj delavcev in za te namene izločiti del sredstev;

TP MARTINJAK

1. OOS bi morale v prihodnje posvetiti več pozornosti letovanju delavcev, ker je z ukinitvijo regresov letni oddih popolnoma odpadel;

2. Vsi merodajni organi naj bi v bodoče proizvodnemu in organizacijskemu postopku v TP — M nudili kar največ strokovne pomoči. Prav tako je potrebno ustaliti kadrovske politike v TP-M;

3. V bodoče je treba posvetiti več pozornosti informacijam članov kolektiva o vseh problemih v kolektivu, ker v »Obzorniku« ni mogoče podati vse informacije o dogajanju v kolektivu;

4. Vsi zaposleni se morajo v prihodnje kar najbolj zavzeti za izboljševanje kvalitete in količine dela ter discipline.

TLI STARI TRG:

1. Predlagati je treba, da večji odstotek članarine ostane OOS;

2. Ustanoviti je treba sklad za posojila, ki bi se rabila oziroma dajala za najnujnejše primere;

3. V letne dopuste naj ne bi šteli tudi prostih sobot;

4. Prek licitacije je odprodati radijski sprejemnik;

5. Predlog občnega zbora je, da analitična komisija v poslovnih enotah in samostojno v okviru PE razporeja in vrednoti delovna mesta;

6. Analizirati je treba vprašanje pravilnika, ki je bil v razpravi o odbitih točkah za starejše delavce pred upokojitvijo;

7. Poslovne enote naj bi dosegle, da bi stanovanjski prispevek ostal PE;

8. Občni zbor zahteva, da strokovne službe v Cerknici dokončno proučujejo v nadaljnji razvoj PE TLI v smislu boljše ekonomske oziroma trdnjše osnove izbire blaga;

9. Novi IO naj skupno z upravo reši problem tov. Razdriha v smislu namestitve na ustrezno delovno mesto.

SKUPNE SLUŽBE

1. IO-OOS naj v prihodnje bolj tesno sodeluje z organi samoupravljanja pri reševanju problematike;

2). Potrebno je kar najhitreje izdelati pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ker

stari več ne ustreza. IO-OOS naj bi pri tem kar najtesneje sodeloval;

3. V najkrajšem možnem času je treba rešiti vprašanje statusa naše poslovne enote;

4. Rešiti je treba vprašanje nadur v računski službi in vprašanje plačanih dopustov, ki niso bili izrabljeni;

5. V nove samoupravne organe je treba predvideti le tiste člane kolektiva, ki bodo aktivno sodelovali na tem področju;

6. Predstavniki podjetja v KZZSZ naj bi v prihodnje kolektiv seznanjali o njihovih sklepih, kar se do sedaj ni dogajalo;

7. Novi IO-OOS naj ima v prihodnje več posluha za reševanje problematike članstva;

8. IO-OOS naj v sprejeti pravilnik vnese dopolnitve, ki jih je sprejel občni zbor;

9. Na občinski sindikalni svet je treba poslati priporočilo, da po možnosti spremenijo dajatve od članarine v korist OOS.

Upoštevajoč želje, ki so bile izrečene na občnih zborih, je koordinacijski odbor sindikata sprejel naslednje sklepe in priporočila:

1. Koordinacijski odbor soglašajo s sklepi, ki so bili sprejeti na občnih zborih OSS in priporočajo merodajnim organom, da navedeno problematiko po možnosti ustrezno rešujejo.

2. Centralni samoupravni organi naj ponovno proučijo možnost regresiranja letnega oddiha zaposlenih. Priporočilo je v skladu s priporočili republiških sindi-

kalnih organov. Za ta namen bi bilo potrebno vsaj 70.000 din dotacije.

3. Koordinacijski odbor zahteva, da prav. služba prouči zakonitost odbitih točk na izobrazbo in o tem poroča na KO do 1. marca letos.

4. Komisiji, ki sestavlja nov statut podjetja, se priporoča, naj upošteva določila, ki so sestavni del pravil, sprejetih na občnih zborih OOS.

5. Izvrš. odbor OOS naj aktivno sodeluje pri izbiri kandidatov za člane samoupravnih organov.

6. Koordinacijski odbor sindikata prevzame patronat nad pihalno godbo v Cerknici. Višina dotacije za redno delovanje godbe je predvidena v predračunu v višini 20.000 Ndin za leto 1969.

Sredstva se bodo dodelila godbi po posebnem pismenem sporazumu;

7. Na osnovi razprav na izvršnih odborih in občnih zborih osnovnih sindikalnih organizacij, da se lestvica delitve članarine spremenijo v korist osnovnih sindikalnih organizacij, Koordinacijski odbor sindikata zahteva, da občinski sindikalni svet uredi prek republiškega sindikalnega sveta tako, da bi v naprej OOS ostalo od članarine najmanj 50% ali celo več.

Zahteva se postavlja iz razloga, ker se ugotavlja, da OOS nimajo dovolj finančnih sredstev za svoje redno poslovanje.

KOORDINACIJSKI ODBOR

Izobraževanje v polnem razmahu

Program izobraževanja za šolsko leto 1968/69 se v zadnjem času pospešeno izvaja. Poleg že rednih in stalnih oblik izobraževanja, to je prvega in četrtega letnika tehniške šole, izrednega šolanja na večernih dopisnih in ostalih šolah, so bili v času od novega leta organizirani razni tečaji.

Trenutno se delavci izobražujejo v naslednjih tečajih:

1. tečaj za inštruktorje vseh poslovnih enot, v katerega je vključenih 59 inštruktorjev in vodij posameznih oddelkov,

2. tečaj za rezkalce Tovarne pohištva Martinjak, v katerega je vključenih 15 delavcev, ki delajo na rezkalnih strojih,

3. tečaj prve pomoči za delavce Tovarne pohištva Martinjak,

4. tečaj za tapetnike, ki so na novo nastopili delo v TP Martinjak; vanj je bilo vključenih 13 delavcev, in

5. tečaj za rezkalce Tovarne pohištva, ki ga je obiskovalo 22 delavcev.

Razen omenjenih tečajev bi v tem času organizirali tudi druge, če nam ne bi tako zagodlo vreme. Vsi tečajji so namreč izven delovnega časa in morajo tisti delavci, ki so oddaljeni od tovarne, kjer delajo in obiskujejo tečaje, po dvakrat prehoditi peš pot od doma do tovarne. Da bi vztrajali pri teh zahtevi, bi bilo skoraj nesmiselno. Na drugi strani pa so težave pri prihodnih predavateljev iz Ljubljane. Stanje na cestah zaradi prevelikega snega je bilo takšno, da se predavatelji niso mogli pravočasno pripeljati do kraja predavanja. Zgodilo se je tudi to, da so slušatelji čakali tudi po dve uri na predavanje. Po dveh urah pa smo dobili sporočilo, da je predavatelj ostal v snegu.

Vsekakor bo treba potem ko se bodo prometne razmere normalizirale, nadoknaditi vse zamujeno in načrt izobraževanja izvesti do konca. Po vsakem končanem tečaju so izpitni. Vsi, ki uspešno obvladajo program tečaja, prejmejo spričevalo, da so usposobljeni za določeno delo. Delavci pokažejo na izpitih precej znanja, kar je znak, da so izobraževanje vzeli resno; torej se zavedajo, da bodo zaradi znanja lahko obdržali delovna mesta, ki jih že zasedajo oziroma si bodo ustvarili pogoje za napredovanje.

Slabost pri izobraževanju za posamezna delovna mesta je v tem, da je vključenih v tečaj le toliko delavcev, kolikor jih je trenutno razporejenih na delovnih mestih. Nujno potrebno je v vsak tečaj vključiti večje število delavcev, kot jih trenutno zaseda delovna mesta, za katera se tečaj organizira.

Možnost vključitve v tečaj bi morali dati vsakemu delavcu; to pa bomo dosegli, če bomo vse tečaje javno razglasili. Mislim, da bi moral biti poleg ostalih pogojev eden glavnih za napredovanje uspeh na tečaju. Tisti, ki zasedajo delovna mesta, pa na izpitu ne pokažejo dovolj znanja, bi se morali umakniti tistim, ki pridobijo več znanja.

Napredovanje, osnovano na taki podlagi, bo vzbudilo pri delavcih večje zanimanje za izobraževanje, kar pa je izredno važno pri tako obsežni modernizaciji v Brestu.

J. Otoničar

Prodaja v januarju

Prodaja pohištva v mesecu januarju je bila proti pričakovanju zelo dobra. Pričakovali smo, da bo prišlo v tem mesecu do zmanjšane obsega prodaje, toda nasprotno, vsi naši izdelki so bili iskani. Povpraševanje je bilo le delno manjše, kakor pa je bilo v decembru.

V januarju smo prodali nad 200 dnevni sob Florida, ki jih nismo mogli odpremiti v mesecu decembru. Podaja jedilnic Living je potekala točno po naših predvidevanjih. Čeprav so prišle iz proizvodnje šele v drugi polovici decembra, jih je bilo odpremljenih nad 300. Prav tako smo dosegli načrt prodaje pri stilnem pohištvo. Največji obseg prodaje pa smo zabeležili pri stolih Sardan. Prodanih jih je bilo nad 16.000 in smo s tem močno presegle vsa predvidevanja. V decembru se je prodaja stola Sardan zmanjšala, zaloga se je povečala, vse pa je bilo prodano takoj po novem letu.

Ve pohištvo gre dobro v prodajo, pri tem pa imajo zelo veliko vlogo potrošniški krediti, ki jih dajejo trgovska podjetja za nakup pohištva. Obvezen 20% polog bo gotovo vplival na povpraševanje in prodajo pohištva, to pa se bo pokazalo v bližnji prihodnosti.

T. Žele

Vtisi s pariškega sejma

Poleg domačih razstav in sejmov, na katerih naše podjetje redno sodeluje, smo letos od 16. do 20. januarja sodelovali tudi na mednarodnem salonu pohištva v Parizu. Naše izdelke smo razstavljali delno sami, delno pa v okviru podjetja SLOVENIJA-LES FRANCE, s katerim imamo že dalj časa dobre poslovne odnose.

Kaj smo tokrat predstavili obiskovalcem sejma? Dnevna soba DANIELA v tiku in klubska garnitura Y-35 sta bili razstavljeni pri SLOVENIJALESU, medtem ko smo sami razstavljali KO-32 in garnituro Y-19. Ne bi imeli prav, če bi rekli, da zanimanja za naše pohištvo ni bilo.

dilnic (večina je bila v palisandru-visoki sijaj), mnogo je bilo tudi sedežnih garnitur v vseh mogočih živahnih barvah, posebnost pa naj bi bili fotelji v obliki vreče, ki je napolnjena s posebnimi vlakni. Ta »vreča« se prilagaja vsakokratni uporabi sedeža: kakorkoli pač človek nanjo sede, takšna oblika ostane do prihodnje uporabe. Vreče so izdelane iz neke vrste usnja in v različnih barvah. Poleg tega je bilo veliko kombinacij s plastiko pri sedežnih garniturah, pa tudi pri pohištvo samem. Očitno je, da je bilo na sejmu mnogo manjših podjetij, saj sem mimogrede opazila, da so posamezni razstavljalci sprejemali naročila

Zlasti za posamezne sestavne dele regala KO-32 so se precej zanimali, prav tako tudi za DANIELO, le cene so za francosko tržišče skorajda nesprejemljive. Visoka carina, davki in ostali stroški blago toliko podraže, da je nemogoče konkurirati domačim proizvajalcem in proizvajalcem iz ostalih držav Evropske gospodarske skupnosti. Res pa je tudi, da je veliko korpusno pohištvo v bogati izvedbi skoraj prebogato tovrstni izdelek in menim, da bi z nekoliko manjšimi regali, kot je na primer DANIELA in KO-32, na tržišču bolje uspeli. Tudi za našo garnituro (brez omare) Y-19 je bilo nekoliko zanimanja, medtem ko garnitura Y-35 večini obiskovalcev ni ugajala.

Na sejmu je bilo opaziti mnogo stilnih omar manjše oblike, je-

za zelo majhne količine (v nekem primeru le 25 kosov foteljev — razstavljalec iz Španije). Poleg lesnih izdelkov so bili razstavljeni tudi različni okrasni predmeti, na primer ogledala, lepi toaletni koticiki in mizice iz marmorja, stojala za dežnike, stilni obešalniki in drugo, različne malenkosti pač, ki pripomorejo da je naše stanovanje toplejše, prijetnejše.

Čeprav je salon pohištva v Parizu po obsegu manjši od sejma v Kölnu, mu je kljub temu treba posvečati vso pozornost. Predvsem pa je treba dobro preudariti, s kakšnim pohištvom si pri tako močni konkurenci lahko utremo pot tudi na francosko tržišče.

P. Žumer

Izbrali smo pravega človeka

ANDREJ HRBLAN ZNOVA PREDSEDNIK SINDIKATA TOVARNE POHIŠTVA BREST CERKNICA

31. januarja 1969 so konstituirali nov izvršni odbor osnovne organizacije sindikata v Tovarni pohištva Cerknica. Za predsednika sindikalnega odbora so spet izvolili tovariša Andreja Hrblana. Tovariš Hrblan se je rodil 15. novembra 1920. V devetnajstih letih delovne dobe pri podjetju je bil že večkrat predsednik sindikata. Leta 1967 je postal predsed-

nik sindikalne podružnice, ker je dobil pri predlaganju veliko večino. Tudi letos so ga soglasno izvolili še za naslednje mandatno obdobje.

Tovariš Hrblan ni samo dober delavec-praktik na delovnem mestu, ampak je tudi aktiven politični delavec in gospodarstvenik. Vsestransko se vključuje v delo sindikata in drugih političnih or-

Tovariš Andrej Hrblan

ganizacij v podjetju ter izven njega.

Po izjavi tovariša Hrblana bo najaktualnejša naloga sindikata, da oblikuje nova poklicna in druga stališča pri sprejemanju sklepov in njihovem uresničevanju. Sindikat si bo prizadeval, da bo sta napredovala proizvodnja in poslovanje, skrbel bo za uvedbo nove tehnike, tehnologije, dopolnjeval bo strokovnost zaposlenih in sodobno organizacijo dela ob upoštevanju načel humanosti in delavske solidarnosti.

J. Klančar

Pravnik odgovarja

Vprašanje: Prestavili so me na drugo delo, ker so v poslovni enoti, kjer sem zaposlen, odpravili moje dotedanje delovno mesto. Ali niso kršili zakona, ker me niso povabili na sejo, kjer so odločali o mojem prejšnjem delovnem mestu?

Odgovor: Po določilu člena 121 temeljnega zakona o delovnih razmerjih ima delavec pravico biti na sestanku vsakega organa upravljanja, kadar odločajo o njegovih pravicah in dolžnostih v delovni organizaciji.

Odprava delovnega mesta pa ne posega zgolj v interes posameznika. 4. člen TZDR poudarja, da delovna organizacija določa delovna mesta s splošnim aktom. To pomeni, da ima sklep, s katerim je ustrezni organ odpravil vaše delovno mesto, pomen splošnega akta v podjetju (kot statut ali pravilnik). Če je bil predlog tega sklepa v javni razpravi in tudi sicer sprejet po postopku, ki velja za sprejem splošnih aktov, ste nedvomno imeli pravico in možnost izreči o njem svoje pripombe in predlagati drugačne rešitve.

Sklep o odpravi delovnega mesta je torej nezakonit le, če teksta sklepa pred sprejemom niso dali v javno razpravo, če ni bil sprejet z večino pri glasovanju v delavskem svetu, ali če ni bil javno objavljen. Dejstvo, da vas osebno niso povabili na sejo, kjer so o tem razpravljali, pa v takem primeru, ko gre za sprejem splošnih aktov, ni upoštevano. Se-le, če bi se prizadeali pritožiti na odločbo, s katero je bil prerazporejen, bi ga moral organ, ki bi reševal pritožbo, povabiti na sejo.

Z. Zabukovec

Zakaj tako?

Že nekajkrat je naš Obzornik objavil problematiko kulturnega življenja v Cerknici z namenom, da bi se le-to premaknilo z mrtve točke. Kaže pa, da je vse pisanje zaman, kakor tudi sklepi in priporočila o oživitvi te dejavnosti, o katerih razpravljajo tako krajevne kot občinske organizacije in organi. Ali je še sploh kje kakšen organ, organizacija ali posameznik, ki bi tem problemom napravil konec? Ali je denar res samo še za osebni žep in skrb vsakega posameznika le za sebe? Ob teh mislih se sprašujem, kako dolgo bomo ostali samo ob odkrivanju problemov, nikogar pa ni, ki bi te probleme dejansko rešil. Ali ni naša družba iz dneva v dan bolj bogata? Prav gotovo je, saj se to vidi na vseh področjih našega življenja, le kultura je idejni in materialni siromak našega ožjega področja.

Vsakdo sicer najde za sebe nekaj kulturnega, toda med nami so tudi občani, ki si ne znajo poiskati razvedrila v kulturnem smislu; iščejo pač tisto, kar jih morda trenutno razvedri ob igranju kart in pijančevanju; mar je to kultura?

Najbolj žalostno in obsodbe vredno pa je to, da ni bilo nikogar, ki bi stari partizanski mamici ob grobu zapel ali zaigral vsaj nekaj žalostnih akordov; njej, ki je vse življenje trpela, dala vse od sebe za boljše prihodnost, žrtvovala edinega sina za današnjo družbo, vzgojila dva mlada človeka, vnuka in vnukinjo, otroka svoje hčere, ki danes živita in delata med nami. Ali ni to žalostno, da tudi mrtvim ne omogočimo kulturnega in človeku podobnega slovesa?

F. Tavželj

Tapetništvo se širi in napreduje

Hitro vključevanje tapetniške proizvodnje v celotni proizvodni postopek Bresta kaže osvajanje nove proizvodnje in nove tehnologije. V januarju letos je bil za nove delavce prirejen enomesečni tečaj. Na tečaju so bili delavci seznanjeni z osnovami tapetništva. Po končanem tečaju so opravili izpit za priučenega industrijske tapetnike. To je osnova za nadaljnje delo in hitrejšje vključevanje v proizvodnjo, tako da z pridobljeno osnovo lahko sledi široki tapetniški dejavnosti.

Proizvajanje klubske garniture Daniela 69, katere proizvodnja je delno usmerjena, kaže prvi korak v serijskem delu težjih in zahtevnih oblik tapetništva.

Pri sedežni garnituri Daniela, izdelku tapetniške delavnice v Martinjaku, je proizvodnja urejena tako, da posamezne dele obdelujejo posebej, pri montaži pa

se izdelek pokaže v končni obliki. Ta način izdelave daje možnost specializacije za posamezno stopnjo dela.

Problemi, ki so se pojavljali, so predvsem tehnični in to, da še nista izpopolnjena celotna oprema in orodje, kakor tudi, da preskrba z materiali ni dovolj pravočasna.

Oblikovan je bil nov izdelek je iz izvoznega programa in proizveden tako, da smo v garnituro vklopili trosed, visoki in nizki fotelji. Oblikovno in izdelavno je izdelek zahteven, daje svojstveno zaključeno celoto malega salona in je edinstven na našem trgu.

Pred tapetništvo se postavljajo vedno nove zahteve, s smotnostjo in pravilnimi rešitvami zahtev pa bo lahko proizvodnja postavila temelj, da bomo v kvaliteti postali izvirni in iskani proizvajalci.

T. Puc

V juliju salon pohištva 1969

Vsako drugo leto je v Ljubljani »Salon pohištva«. Tako bo ta prirediteljev tudi letos med 14. in 22. junijem na Gospodarskem razstavišču.

Se še spominjate presenečenj, ki jih je pripravil Brest za salon, ki je bil leta 1967? Izdelki, katere še danes kažemo v zastorelem katalogu, so tedaj navdušili najbolj zahtevne kupce. Mnogo je bilo razprav, kdaj naj bo ta salon. Eni so za junijski, drugi za novembrski rok. Do odločitve, da bo letos v juniju, je prišlo že 1967. leta, kdaj pa bo leta 1971, pa bomo zvedeli že marca letos. Mi smo za novembrski rok. Zakaj takšno stališče? Naj navedem samo nekaj dejstev:

Čas za pripravo razstavnih predmetov od aprila do oktobra daje možnost priprave vzorcev novih izdelkov na osnovi idej in mode na zahodnoevropskih sejmiših pohištva z zimskih in spomladanskih razstav. V novembru in decembru se odločamo o izbiri blaga za prihodnje leto in z gotovostjo lahko napovemo, da bodo novi izdelki na tržišču.

V novembru sklepamo pogodbe za prihodnje leto, tako za domače, kot za ostalo evropsko tržišče.

Novosti, ki naj jih salon pokaže, konkurenčna podjetja niso v stanju vključiti v program prihodnjega leta.

To je samo nekaj dejstev, ki govore za novembrski rok. Rok v juniju narekuje, da je Salon — prava komercialna prirediteljev.

Razgovori z vodstvom Gospodarskega razstavišča so pokazali, da je treba salonu dati večjo publiciteto, poleg tega pa s priznanji vzbuditi zanimanje tako obiskovalcev, kot proizvajalcev pohištva.

Za salon v juniju že tečejo priprave. Izdelujejo se vzorci novih izdelkov. Kaj bo novega, pa bo v juniju videti na Gospodarskem razstavišču.

Ali bo tudi letos pripravil Brest presenečenje? D. Trotovšek

ALI VESTE?

...da so člani našega kolektiva samo v Cerknici in Martinjaku odkupili od DUR prek štirinajst ton fižola za ozimnico?

...da letos pustnega pogreba baje zato ni bilo, ker prireditelji niso uspeli zvedeti za razne napake, ki bi jih na mostu povedali občanom.

